

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ

студент гр. Фмс-41/3с **Віниченко В.В.**
Сумський державний університет (Україна)

Важливим здобутком нашої країни на етапі становлення ринкової економіки є створення системи соціального захисту населення від безробіття, що ґрунтується на принципах соціального страхування. Відповідно до ст. 46 КУ громадяни мають право на соціальний захист, що включає право на забезпечення їх у разі безробіття [1].

Загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття - система прав, обов'язків і гарантій, яка передбачає матеріальне забезпечення на випадок безробіття з незалежних від застрахованих осіб обставин та надання соціальних послуг за рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття [2].

На сучасному етапі розвитку система соціального страхування на випадок безробіття функціонує і дає певні позитивні результати. Втім, зважаючи на те, що в наш динамічний час постають нові вимоги до якості та результативності системи соціального страхування, необхідне її постійне вдосконалення [3].

Для поступового досягнення європейських стандартів надання послуг клієнтам служби зайнятості, забезпечено відкритість для всіх шукачів роботи та роботодавців загальноукраїнської бази вакансій, яка оновлюється щоденно. За даними державної служби зайнятості України статус безробітного за 2013-2015 р.р. мали 3665679 осіб, працевлаштовано було 1087848 осіб, проходили профнавчання - 470749 осіб. Середньооблікова кількість безробітних, які отримували допомогу по безробіттю у звітному місяці становила у січні-лютому 2015 року – 449069 осіб [4].

Однією з соціально-економічних проблем в умовах ринкової трансформації економіки є формування національного ринку праці, котрий містить сукупність механізмів, які забезпечують рівновагу і координацію попиту-пропозиції на працю, купівлю-продаж робочої сили та визначення її ціни, організацію оплати праці та соціальний захист найманих працівників через систему соціального страхування [3].

Зменшення масштабів та рівня зареєстрованого безробіття можна досягти двома шляхами – працевлаштуванням за наявності відповідного попиту на робочу силу або відмовою у реєстрації тим, хто звертається до центрів зайнятості.

Можливе підвищення розміру допомоги по безробіттю. З позитивного боку це підвищить рівень соціальної захищеності людини та дасть можливість одержувачу більш старанно підбирати місце роботи, захищає його від випадкової роботи. З негативного - провокує серед певної частини одержувачів утриманські настрої, знижує мотивацію до праці; знижує їхню активність у пошуку роботи, спричиняє переміщення частини працівників у безробітні; сприяє перерозподілу ресурсів від тих, хто дійсно бажає працювати і має підвишити свою конкурентоспроможність або організувати власний бізнес, до тих, хто, одержуючи допомогу по безробіттю, не проявляє активності у пошуку роботи.

Сьогодні ситуація на ринку праці кардинально змінилась. Україна вже відчуває прояви фінансової кризи. Похитнулася економічна та фінансова стабільність підприємств. Поставлена під загрозу стабільність роботи багатьох трудових колективів. Кризова ситуація та фінансова нестабільність безумовно має вплив на своєчасність виплати заробітної плати. На підприємствах, установах та організаціях України спостерігається скорочення заробітної плати.

В наш час дуже гострою є проблема нецільового спрямування та зловживання при використанні коштів соціальних фондів. Найчастішими правопорушеннями є зловживання службовим становищем, використання коштів для власного збагачення. Тому увага повинна бути зосереджена на виявленні порушень при розподіленні коштів соціальних фондів.

Отже, сучасний стан ринку праці країни характеризується наявністю певних проблем, серед яких найважливішими є невідповідність між попитом і пропозицією робочої сили, наявність вимушеної неповної зайнятості, складна ситуація щодо працевлаштування окремих соціально-демографічних груп населення, необхідність підвищення рівня професійної освіти, професійного навчання працівників, що забезпечить їхню конкурентоспроможність відповідно сучасних умов розвитку економіки.

1. Конституція України від 28 червня 1996 р.

2. Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 № 1533-14.

3. Соціальне страхування на випадок безробіття в Україні: фінансові аспекти [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://sophus.at.ua/publ/2011_11_15_16_kampodilsk/section_4_2011_11_15_16/socialne_strakhuvannja_na_vipadok_bezrobittja_v_ukrajini_finansovi_aspekti/6

4. Державна служба зайнятості [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.dcz.gov.ua>.

Науковий керівник: к.е.н., ст. викладач **Похилько С.В.**